

פרשת עקב – שלישי

(ד) אלהים אמר בלבבך בחרך יהוה אלהיך אתם מלפניך לאמר בצדקתו הביאני יהוה לרשת את הארץ הזאת וברשעת הגוים האלה יהוה מורישם מפניך:

ד לא תימר בלבך, בדיבור יי אלהך יתהון מן קדמך למימר, בזכותי אעלני יי, למירת ית ארעא הדא; ובחובי עממא האלני, יי מתירך להון מן קדמך.

כ"א אל תאמר בלבבך, צדקתי ורשעת העובדי כוכבים גרמו:

(ה) לא בצדקתך ובישר לבבך אתה בא לרשת את ארצם כי ברשעת הגוים האלה יהוה אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר אשר נשבע יהוה לאבתך לאברהם ליצחק וליעקב:

ה לא ובקשיטות לבך, את עליל, למירת ית ארעהון: ארי בחובי עממא האלני, יי אלהך מתירך להון מן קדמך, ובדיל לקמא ית פתגמא דקיים יי לאבהתך, לאברהם ליצחק וליעקב.

כ"ב לא בצדקתך אתה בא לרשת כי ברשעת וגו'. הרי "כי" משמש בלשון "אלא":

(ו) וידעת כי לא בצדקתך יהוה אלהיך נתן לך את הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם קשה-ערף אתה:

ו וידע, ארי לא בזכותך יי אלהך יהיב לך ית ארעא טבתא הדא למירתה: ארי עם קשי קדל, אתה.

(ז) וזכר אל-תשכח את אשר-הקצפת את-יהוה אלהיך במדבר למן-היום אשר יצאת ממצרים עד-באכם עד-המקום הזה ממרים הייתם עם-יהוה:

ז הוי דכיר, לא תתנשי, ית דארגיזתא קדם יי אלהך, במדברא: למן יומא דנפקתא מארעא דמצרים, עד מיתכון עד אתרא הדין, מסרבין הויתון, קדם יי.

(ח) ובחרב הקצפתם את-יהוה ויתאנף יהוה בכם להשמיד אתכם:

ח ובחורב ארגיזתון, קדם יי: ותיקיף רגזא דיני בכון, לשיצאה יתכון.

(ט) בעלתי החרה לקחת לוחת האבנים לוחת הברית אשר-ברת יהוה עמכם ואשב בחר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי:

ט במסקי לטורא, למסב לוחי אבניא לוחי קימא, דגזר יי, עמכון; ויתיבית בטורא, ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכלית, ומיא לא שתייתי.

כ"ג ואשב בחר. אין "ישיבה" אלא לשון עכבה:

(י) ויתן יהוה אלי את-שני לוחת האבנים כתבים באצבע אלהים ועליהם ככל-הדברים אשר דבר יהוה עמכם בחר מתוך האש ביום הקהל:

י ויהב יי לי, ית תרין לוחי אבניא כתיבין, באצבעא דיני; ועליהון, ככל פתגמא דמליל יי עמכון בטורא מגו אישתא ביומא דקהלא.

(יא) ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה נתן יהוה אלי את-שני לוחת האבנים:

יא והוה, מסוף ארבעין יממין, וארבעין לילון; יהב יי לי, ית תרין לוחי אבניא לוחי קימא.

כ"ד לוחת כתבי, ששתיהן שוות:

(כב) ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן-הדרך אשר צויתם עשו להם מסכה:

כב ויאמר יי, לי למימר: קום רד, בפרע מכא ארי חביל עמך, דאפיקתא ממצרים: סטו בפרע, מן אורחא דפקידתון עברו להון, מתכא.

(כג) ויאמר יהוה אלי לאמר ראיני את-העם הזה והנה עם-קשה-ערף הוא:

כג ויאמר יי, לי למימר: גלי קדמי עמא הדין, והא עם קשי קדל הוא.

(כד) הרף מפני ואשמידם ואמחה את-שם מתחת השמים ואעשה אותך לגוי-עצום ורב ממנו:

כד אנח בעותך מן קדמי, ואשיצנין, ואמחי ית שומרון, מתחות שמיא; ואעביד, יתך, לעם תקיף וסגי, מנהון.

(כה) ואפן וארד מן-ההר וההר בער באש ושני לוחת הברית על שתי ידי:

כה ואתפניתי, ונחתית מן טורא, וטורא, בער באשתיא; ותרין לוחי קימא, על תרתין ידי.

(כו) וארא והנה חטאתם ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם מהר מן-הדרך אשר-צוה יהוה אתכם:

כו ונחית, והא חבתון קדם יי אלהכון עבדתון לכון, עיגל מתכא: סטיתון בפרע מן אורחא, דפקיד יי יתכון.

(כז) ואתפשל בשני הלחת ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניכם:

כז ואחדית, בתרין לוחיא, ורמיתון, מעל תרתין ידי; ותפרתון, לעיניכון.

(כח) ואתנפל לפני יהוה כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה לא אכלתי ומים לא שתיתי על כל-חטאתכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו:

כח ואשתטחית קדם יי כד בקדמיתא, ארבעין יממין וארבעין לילון לחמא לא אכלית, ומיא לא שתייתי: על כל חובתכון דחבתון, למעבד דביש קדם יי לארגזא קדמוהי.

כ"ט ואתנפל לפני ה' כראשנה ארבעים יום. שנאמר: "ועתה אעלה אל ה' אולי אכפרה". באותה עליה נתעכבתי ארבעים יום, נמצאו כלים בכ"ט באב שהוא עלה בשמונה עשר בתמוז בו ביום נתרצה הקדוש ברוך הוא למשה: "פסל לך שני לחות". עשה עוד ארבעים יום נמצאו כלים ביום הכפורים. בו ביום נתרצה הקב"ה לישראל בשמחה ואמר לו למשה: "סלחתי כדברך" לךך הקבע למחילה ולסליחה. ומנין שנתרצה ברצון שלם שנאמר בארבעים של לוחות אחרונות: "ואנכי עמדתי בהר כלמים הראשנים". מה הראשונים ברצון, אף האחרונים ברצון אמר מעתה אמצעים היו בכעס:

(כט) כי יגרתני מפני האף ותחממה אשר קצף יהוה עליכם להשמיד אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא:

כט ארי דחילית, מן קדם רגזא וחממא, דרגז יי עליכון, לשיצאה יתכון; וקביל יי צלותי, אף בזמנא ההוא.

(ל) ובאהרן התאנף יהוה מאד להשמידו ואתפלל גם-בעד אהרן בעת ההוא:

ל ועל אהרון, הנה רגז מן קדם יי לחדא לשיציותיה; ועליתי אף על אהרון, בעדנא ההוא.

כ"א ואתנפל לפני ה' ואשמידו. זה כלוי "ואשמיד פרוי ממעל": ואתפלל גם בעד אהרן. והועילה תפילתי לכפר מחצה ומתו שנים ונשארו השנים:

(לא) ואת-חטאתכם עשיתם את-העגל לקחתיו ואשרף אתו ו באש ואכת אותו טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלך את-עפרו אל-הנחל הירד מן-ההר:

כא וית חובתכון דעבדתון ית עגלא, נסיבית ואוקידית יתיה בגורא, ושפית יתיה בשופינא יאות, עד דהוה דקיק לעפרא; ורמית, ית עפריה, לנחלא, דנחית מן טורא.

כ"ב ואתנפל וגו'. אלו הן עצמם כפאן, לפי שכתוב כפאן סדר תפלתו, תשחת עמך" וגו' :

(לב) ואתפלל אלי-יהוה ואמר אדני יהוה אל-תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר-הוצאת ממצרים ביד חזקה:

כב ובקדמיתא, ובקברי, דמשאלני מרגזין הויתון, קדם יי.

(לג) ובשלת יהוה אתכם מקדש ברנע לאמר עלו ורשו את-הארץ אשר נתתי לכם ותמרו את-פי יהוה אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם בקלו:

כג וכד שלח יי יתכון, מרקם גיאה למימר, סקו ואחסינו ית ארעא, דיהבית לכון; וסריבתון, על מימרא דיני אלהכון, ולא הימנתון ליה, ולא קבילתון למימריה.

כ"ד ממרים הייתם עם-יהוה מיום דעתי אתכם:

כד מסרבין הויתון, קדם יי, מיומא, דינעית יתכון.

(לד) ואתנפל לפני יהוה את ארבעים היום ואת-ארבעים הלילה אשר התנפלתי כי-אמר יהוה להשמיד אתכם:

כד ואשתטחית קדם יי, ית ארבעין יממין וית ארבעין לילון דאשתטחית: ארי אמר יי, לשיצאה יתכון.

כ"ה ואתנפל וגו'. אלו הן עצמם שנאמר: "ה' אלהים אל-תשחת עמך" וגו' :

(לה) ואתפלל אלי-יהוה ואמר אדני יהוה אל-תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר-הוצאת ממצרים ביד חזקה:

כה וצלותי קדם יי, ואמרית, יי אלהים לא תחביל עמך ואחסנתך, דתקמא בתקמך דאפיקתא ממצרים, ביד תקיפא.

(לו) זכר לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל-תפן אל-קשלי העם הזה ואל-רשעו ואל-חטאתו:

כו אדכר, לעבדך לאברהם וליעקב, לא תתפני, לקשיות עמא הדין, ולחוביהון, ולחטאיהון.

(לז) פני-אמרו הארץ אשר הוצאתנו משם מבלי יכלת יהוה להביאם אל-הארץ אשר-דבר להם ומשנאתו אותם הוציאם להמתם במדבר:

כז דלקא יימרון, דיני ארעא דאפיקתנא מתמן, מדלית יכלא קדם יי, לאעלותהון לארעא דמליל להון; ומדסגי יתהון, אפיקון לקטלותהון במדברא.

(לח) והם עמד ונחלתך אשר הוצאת בכחך הגדל ובזרעך הנטויה:

כח ואנון, עמך, ואחסנתך, דאפיקתא בחילך רבא, ובדרעך מרמא.